

NAZYWANY (42) *part praet pass impf*

nazywany (23), **nazywan** (19).

Pierwsze a jasne; drugie a w formach złożonych jasne, w formach niezłożonych pochylone.

sg m N (praed) nazywân (15), nazywany (2); nazywany Mqcz; nazywân : nazywany CzechRozm (1:1). ♦ f N (praed) nazywanâ (6) Leop, Mqcz (2), RejPosWiecz³, WujJudConf, WerKaz, nazywana (2) GroicPorz, RejPosRozpr. ♦ n N (praed) nazywan(e) (2) NiemObr, WujNT, nazywano (2) KuczbKat, RejPosRozpr. ♦ G nazywan(e)go (2). ♦ pl N m pers nazywani (8). subst nazywané (3).

Sł stp, Cn, Linde brak.

1. Nazywający się, noszący nazwę [z formą czasownika „być” = nazywa się] (17) :

Z nazwą w I [sb] (1): Bomci ia ielt namnieyfy z Apoštołow/ kthorym nie ielt godzien aby ch był nazywan Apoštołem [non sum sufficiens vocari Apostolus]/ iżem przeładował kościół Boży. BibRadz 1.Cor 15/9.

Z nazwą w N (3): Corymbi chrysocomae, Yagody álbo rzáski ziela Chryfokomá nazywanego. Mqcz 66d, 23c. Cf »[jakim] słowem nazywany«.

W połączeniu z etymologią nazwy [z kogo] (2): NiemObr 87; Dla tego klękam ná koláná moje ku Oycu Páná náfzego Iezu Chriřtá/ z ktorego wízelkie oycostwo ná niebie y ná ziemi ielt nazywane [nominatur] WujNT Eph 3/15.

W połączeniu z określeniem języka etnicznego [w tym: jakim słowem (1); „u nas” (1)] (2): GroicPorz f3; Bardoculus, Hyłpáńska káppá/ v nas może być nazywana Delia. Mqcz 23c.

Wyrażenia: »jakożkolwiek nazywane« = wszystkie (1): áby [krześcijanin] był karan/ y wízyłtkié iego dobrá do náfzey komory były łpieniężoné/ iákóžkolwiekby były nazywane [quocunque nomine nuncupatur JanStat 1119]. SarnStat 629.

»[jakim] słowem nazywany« [z nazwą w N] (1): ODporna łtroná tá ielt/ przeciw ktorey bywa łkárğá v Sądu. A thá Láćinłkim łłowem bywa nazywaná/ Rea, nie od winnołci/ ále od rzeczy/ ktorey dochodzą ná niey łądownie. GroicPorz f3.

a. Noszący imię własne (8) :

Z nazwą w I [sb] (1): A będzie tám łćiełłká y droga/ á będzie nazywana [vocabitur] drogá łwięťá Leop Is 35/8.

Z nazwą w N (2): Iuż imię twoie niebędzie wíęcey Abram/ ále będziełz nazywan Abrahám [non vocabitur ultra nomen tuum Abram, sed erit nomen tuum Abraham] BibRadz Gen 17/5; Mqcz 60d.

Wyrażenia: »[którym] imieniem, nazwiskiem nazywany« (3:1): BibRadz II 7b marg; W onych thedy ktore dawno tym imieniem [Jezus] nazywano było/ widzimy że Pan Chriřtus był figurowan KuczbKat 25; CzechRzm 50v, 152v.

»tak nazywany« [wprowadza wyjaśnienie nazwy] (1): AEgeria, Bogini s ktorą Numá Pompilius mawiał v yeziora Aricino ták nazywanego. Mqcz 4a.

b. Noszący tytuł oficjalny (2) :

Z tytułem w I (1): Octavius, Rzimski Cefars był Augułtem pirwy nazywany/ á po nim ini wíłłcy Cefarze. Mqcz 20d.

Wyrażenie: »[którym] imieniem nazywany« [z określeniem etymologii: od kogo] (1): Caesar, Przewysko niektórych Rzymianów. Yáko Iuliuřzǎ pirwego Celǎrřzǎ/ od którego wřizicy yni tym ymieniem bywǎyǎ nǎzywǎni. *Mǎcz* 30b.

2. Okreřlany wyrazem lub wyrażeniem nie bęǎącym rzeczywistǎ nazwǎ danego desygnatu lub imieniem wǎlnym danej osoby (25) :

Z wyrazem okreřlajǎcym w I [w tymi sb (18), ai (1)] (19): á Kryřtus miedzy Zydy pořpolicie byǎ nǎzywǎn řynem Dawidowym *BibRadz* II 2a marg; *RejPosWiecz*³ [97]; *WujJudConf* 80; *RejPosRozpr* b3v; Kthory Kofcioǎ gdyř tylko iedny/ wřizǎkře roznym wzgǎdem/ álbó powřzechnym/ álbó powiǎtowym nǎzywan bywa. *RejPosWstaw* [143²]v, 143v, [143²]v, [143⁴]v; á ten mǎřz byǎ miǎownik miǎtǎ/ y v wřiztykich miǎ dobre řlówó/ á dlǎ oney řycznořci/ nǎzywan byǎ oycem Iudřkim [*est ... pater Iudaeorum appellatus*]. *BudBib* 2.Mach 14/37, *Bar* 5[6]/39; *CzechRozm* 41v [2 r.], 123, 148, 225v; *CzechEp* 238, 256, 413; Mǎřzonkǎ dobra á pocřciwa moře byǎ řlufnie nǎzywǎna pǎniǎ domu/ y mǎtkǎ czeǎldnǎ. *WerKaz* 288 marg.

Z wyrazem okreřlajǎcym w N (5): á ři ktorzy z nim řǎ/ bywǎiǎ nǎzywǎni wybrǎni á wierni. *RejAp* 144; *RejPosWiecz*² 92; řlówó ich nie ludzkie/ ale Boře řlówó nǎzywano bywa *RejPosRozpr* b3v, b4v; *CzechEp* 256.

Z zaimkiem przysǎłkwowym (1): Przyřtořowǎlichmy řię ku onym mieyřcam kthore řǎ v Ieremiařzǎ y v Zǎchǎryǎřzǎ/ kędy prorocy nǎzywǎiǎ Kryřtuřǎ lǎtorořǎ niebieřkǎ/ Niektorzy wykǎdǎiǎ Wřichodem řlǎnca/ y rozumieǎ řeby thǎk Kryřtus byǎ nǎzywan *BibRadz* II 32b marg.

W poǎczeniu z okreřleniem źrǎdǎa pisanego [w czym] (1): wieczerza [...] vřywanim á řpořecznym zǎczeniem ciǎǎ Pǎnǎ Křiřtuřowe^{řo} [...] y krwi řwiętey ie^{řo} [...] w piřmie řwięthym nǎzywǎna bywa. *RejPosWiecz*³ [97].

Z wyrazem uřyтым przenořnie (4): A s tey przyczyny řludzy řlówǎ Boře bywǎiǎ nǎzywǎni zbǎwicielmi *RejPosRozpr* b3v; *RejPosWstaw* 143v; *CzechRozm* 225v; iǎko o řynu Fiřip Melǎnktion nǎpiřǎǎ/ mowǎc: iř řyn nǎzywan bywa obrǎzem y řǎyos/ to iest mowǎ. *CzechEp* 256.

W charakterystycznych poǎczeniach: *pospolicie nazywany, prawdziwie* (2), *řlusznie, z [křorej] przyczyny; w Piřmie řřw. nazywany, w Starym Przymierzu.*

Szeregi: »mianowan abo nazywan« (1): Zaden tedy inřzy/ iǎkom opowiedřǎǎ/ nie bywa miǎnowan Bogiem/ ábo nǎzywan Pǎnem/ iedno křory iest wřiztykich Bogiem y pǎnem *CzechEp* 238.

»nazywany albo mniemany« (1): Ci bogowie ze zǎtǎ y ze řrebrǎ řǎ podobni kǎmieniom z gory wyǎmǎnym ktorich chwǎlcy zelżywoř odnořić muřzǎ. Mogǎli tedy byǎ nǎzywǎni/ álbó mniemǎni Bogi [*Quomodo ergo existimandum est aut vocandum eos esse Deos*]? *BudBib* *Bar* 5[6]/39.

a. Tytuřowany przy zwracaniu řię do niego (1) : Abowiem kǎřdy řęǎřzia nǎ mieyřtcu Bořym řyedři/ a dla tego ma byǎ nǎzywan Pǎnem. *GroicPorz* i4.

Synonimy: 1., 2. mianowany, mieniony.

Cf **NAZYWAĆ**